

Vantaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma ja -ohjelma 2019 ja vuoden 2018 valvontaohjelman toteutuminen

VD/1632/11.02.00.00/2019

KR/SJU

Vuoden 2019 valvontasuunnitelma ja -ohjelma

Valvontasuunnitelma

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 167 §:n mukaan valvontaviranomaisen on järjestettävä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonta niin, että se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja se perustuu ympäristöriskien arviointiin. Valvontaviranomainen voi asettaa tehtävät tärkeysjärjestykseen, jos se on välttämätöntä tehtävien hoitamiseksi asianmukaisesti.

Lain 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma, jossa on tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista voimavaroista ja keinoista. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaista tarkastuksista ja niiden säännöllisestä valvonnasta valvontaohjelma. Valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman tarkemmat sisällöt määritellään valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelusta (713/2014).

Valvontasuunnitelman tavoitteena on kehittää valvontaa ja kohdentaa se ympäristönsuojelun kannalta merkittäviin tehtäviin. Valvonnan kohteina ovat ympäristönsuojelulain nojalla lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvolliset laitokset sekä ympäristönsuojelumääräyksissä mainitut toiminnot. Lisäksi valvotaan jätelain, maa-aineslain, kemikaalilain, vesilain ja vesihuoltolain sekä erikseen määrättyjen muiden ympäristö- ja rakennuslainsäädännön mukaisia kohteita.

Jätelain 124 §:n kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma sellaisille toiminnoille, joihin voi liittyä jätteen kansainvälisiä siirtoja sekä jätelain 100 §:ssä tarkoitetulle jätteen keräykselle. Suunnitelma voidaan yhdistää ympäristönsuojelulain mukaiseen valvontaohjelmaan.

Suunnitelmassa esitetään vuoden 2019 Vantaan ympäristönsuojelun säännöllisesti valvottavat toiminnot. Suunnitelmaan ei kuulu lupa- ja ilmoituspäätösten tai muiden vastaavien päätösten eikä lausuntojen valmistelu tai kuntalaisten ja yritysten neuvonta. Muiden kuin ympäristölupa- ja rekisteröitävien valvontakohteiden lukumäärät on arvioitu aiempina vuosina tehtyjen päätösten, saapuneiden yhteydenottojen ja ilmoitusten tai erilaisista rekistereistä ja lähteistä tehtyjen toimialakohtaisten hakujen perusteella.

Valvontaohjelma

Valvontasuunnitelman liitteenä on valvontaohjelma, jonka taulukoissa on tiedot tai arvio kohteiden lukumääristä kohderyhmittäin sekä suunniteltujen tarkastusten määrät. Valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan valvonnasta, eli Vantaan valvontaohjelman osan A kohteista, voidaan periä voimassa olevan taksan mukainen maksu.

Valvontaohjelma tehtiin ensimmäisen kerran vuonna 2016. Luvanvaraisille ja rekisteröitäville laitoksille tehtyjen riskinarviointien perusteella määräaikaistarkastuksien tarkastusväli vaihtelee yhdestä vuodesta kymmeneen vuoteen. Jos laitoksen ympäristöriskit on arvioitu vähäisiksi, sijainti ei ole herkkä ja lupamääräyksiä on noudatettu, ei määräaikaistarkastuksia ole tarpeen tehdä usein. Vuosittain tehtävässä arvioinnissa on tarkastusväli useilla laitoksilla pidentynyt. Painopiste onkin siirtymässä enemmän muuhun valvontaan.

Vuoden 2018 valvontasuunnitelman toteutuma

Vuoden 2018 valvontasuunnitelma toteutui lupavelvollisten laitosten osalta kohtuullisesti, suunnitellusta 19 tarkastuksesta toteutui 15. Rekisteröintivelvollisten toimintojen osalta suunnitelluista 12 tarkastuksesta toteutui 2. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että jakeluasematarkastukset kohdistuivat suunnitelmasta poiketen lupavelvollisiin kohteisiin, mikä toisaalta nosti lupalaitosluettelossa kemikaalien ja polttoaineiden varastointiin kohdistuneiden tarkastusten määrää. Muiden toimintojen osalta lupalaitoksiin suunniteltuja tarkastuksia ei pääasiassa pystytty tekemään. Lupakohteisiin tehtiin useita valvontaan liittyviä käyntejä, joita ei lasketa valvontasuunnitelman tarkoittamiksi tarkastuksiksi. Valvontakäyntejä tehtiin sekä kuntalaisten että ympäristökeskuksen omasta aloitteesta. Toteumattomat valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset pyritään suorittamaan vuoden 2019 aikana.

Jätelain 100 §:n mukaisista jätteen ammattimaisen keräyksen kohteista tarkastettiin yksi rekisteröity toiminnanharjoittaja, jonka 16 vaarallisen jätteen keräyspistettä käytiin läpi.

Ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusvelvollisten kohteiden suunnitellusta 5 tarkastuksesta pystyttiin toteuttamaan 2. Ilmoituksia erityisen häiritsevistä melusta ja tärinästä käsiteltiin yhteensä 52 kpl, joista suurin osa koski rakentamista (louhinta, murskaus, paalutus). Meluilmoituskohteista käytiin tarkastamassa yksi huvitilaisuus, rakentamiskohteita ei ollut herkkien kohteiden läheisyydessä. Koeluontoisesta toiminnasta tehtiin yksi päätös, mutta toiminta ei alkanut vuonna 2018. Ilmoituksia poikkeuksellisista tilanteista ei tullut. Jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa tehtiin 16 ilmoitusta, tarkastuksia ei tehty. Kohteiden valvontaa toteutettiin silmämääräisesti alueella liikuttaessa.

Jätelain valvonnassa roskaantuneista kohteista tulevien ilmoitusten määrä on edelleen kasvussa. Vuonna 2018 ympäristökeskukseen ilmoitettiin roskaantumisesta 185 kertaa, näistä tarkastettiin 103 kohdetta. Roskaamistapauksissa tarkastuskäynti on usein välttämätön siivouskehotuksen kohdentamiseksi oikealle taholle. Yleisötapauksia oli muutama, joista yhdelle tehtiin jätelain mukainen tarkastus. Vaarallisia jätteitä käsittelevien toiminnanharjoittajien valvonnassa tarkastukset kohdistuivat pääasiassa autokorjaamoihin, tarkastus 19 kohteeseen toteutettiin yhdessä poliisin kanssa projektiluontoisesti. Siirtoasiakirjojen valvontaa ei tehty.

Vesilain mukainen valvonta painottuu edelleen ojaerimielisyyksien selvittämiseen. Lainsäädännön muutosten myötä suurin osa asemakaava-alueiden oja- ja hulevesihaitta-asioista käsitellään ja valmistellaan kuntatekniikan keskuksessa. Ympäristökeskuksen toimivaltaan kuuluvia vesilain mukaisia vireillepanoja tuli 5, joista 4 edellytti tarkastusta.

Vesihuoltolain mukaan ympäristökeskus käsittelee vapautushakemukset vesijohto-, viemäri- tai hulevesiverkostoon liittymisestä. Vesihuoltolain mukaisia hakemuksia käsiteltiin lähes arvioitu määrä, eli 36 kpl (arvio 40), joista tarkastettiin 27 kohdetta. Hakemuksista yhä useampi koskee vapautumista hulevesiverkostoon liittymisestä.

Ympäristönsuojelumääräysten valvonnan 15 tarkastuksen tavoitetta ei myöskään saavutettu. Rakennusten julkisivu- ja muiden kunnostustöiden sekä purkujätehuollon valvontaa ei tehty ollenkaan. Ilmoituksia pienimuotoisista jätteiden sijoittamista tuli 4, joista yksi käytiin tarkastamassa. Hakemuksia öljysäiliöiden jättämiseksi maahan tuli 8 kpl (arvio 10), joista puolet käytiin tarkastamassa paikan päällä. Pysyvät lumenvastaanottoapaikat (3 kpl) käytiin tarkastamassa.

Muiden valvottavien toimintojen osalta tarkastustavoitteeseen (23 tarkastusta) ei päästy. Haja-asutusten vesihuollon kohteita tarkastettiin suunnitellut 5. Maa-aineslain kohteita ei käyty tarkastamassa. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia puidenkaatolupia käsiteltiin 8 kpl, lisäksi yksi maanlajitus. Yksi puidenkaatokohde käytiin tarkastamassa, osa kaadoista ei toteutunut vuonna 2018. Nitraattiasetuksen mukaisia tarkastuksia tehtiin 5 suunnitellun 10 sijaan.

Yhteenveto

Valvontasuunnitelman mukaisiin tarkastustavoitteisiin ei vuonna 2018 päästy. Edelliseen vuoteen verrattuna tarkastusten määrä edelleen väheni, vaikka valvontakohteiden määrässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Muun muassa kaupungin asukasmäärän kasvu, rakentaminen ja pienten ympäristöhaittaa aiheuttavien toimijoiden määrän kasvu ovat edelleen lisänneet ympäristökeskukseen tulevia yhteydenottoja. Yhteydenottoja erilaisista ympäristöhaitoista tuli vuonna 2018 noin 320 kpl, mikä on 70 yhteydenottoa enemmän kuin edellisenä vuonna. Kuntalaisten lisääntynyt ympäristötietoisuus ja vaatimukset terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä tekevät ilmoitusten käsittelystä haasteellisia ja aikaa vieviä, minkä takia entistä suurempi osuus työajasta ja valvonnasta kohdistuu muihin kuin ympäristölupa- ja rekisteröitävien laitosten valvontaan.

Ympäristölupia käsiteltiin 4, mikä ei poikkea merkittävästi aiempien vuosien määrästä. Loppuvuodesta tuli vireille 5 lupahakemusta, mikä osaltaan siirsi loppuvuodelle 2018 suunniteltuja tarkastuksia vuodelle 2019. Valvonnallisesti Kiilan alue ja Petikon Golf-kenttä olivat poikkeuksellisen paljon työllistäviä kohteita. Näihinkin kohteisiin tehtiin useita valvontakäyntejä, joita ei lasketa mukaan suunnitelmalliseen valvontaan.

Valvontasuunnitelman toteutumiseen vaikutti lisäksi tarkastajien virka- ja vuorotteluvapaat. Lyhyiden vapaiden ajaksi ei ollut sijaisia, pidempien vapaiden ajaksi työtehtäviä jouduttiin järjestelmään uudelleen ja sijaisten perehdyttäminen vei aikaa. Lisäksi kaupungin MATTI-järjestelmän kehittäminen, kaupungin INTRAN uudistaminen, useat YVA-lausunnot ja muut lausunnot ovat vienneet tarkastajien työaikaa varsinaiselta ympäristönsuojelu- ja jätelain valvonnalta.

Valvontasuunnitelman toteutumisen yhtenä haasteena voidaan pitää ennakoimattomia tilanteita, jotka vievät resursseja pois suunnitelmallisesta valvonnasta. Yhteydenottojen määrän takia tehtäviä on priorisoitava, eikä kaikkiin yhteydenottoihin pystytä reagoimaan kuntalaisten toivomalla nopeudella.

Ympäristölautakunta 27.2.2019 § 6

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi Vantaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma ja -ohjelma vuodelle 2019 sekä valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2018.

Päätös:

Päätettiin merkitä tiedoksi Vantaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma ja -ohjelma vuodelle 2019 sekä valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2018.

Liitteet:

- Vantaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma 2019
- Vantaan ympäristönsuojelun valvontaohjelma 2019
- Vantaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuma 2018

Täytäntöönpano: ympäristökeskus

Muutoksenhakuohje: 10. muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Saara Juopperi, puh. 040 768 0359, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)